Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Anna POKORNÁ

Obor: AJ – ČJ

Název práce v českém jazyce: Analýza jazykového projevu Jana Wericha v jeho předscénách

Název práce v anglickém jazyce: Linguistic Analysis of Spoken Orations in Jan Werich's Proscenium

Vedoucí práce: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

Typ posudku: bakalářský

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	B
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	B
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B
1.5	Interpretace výsledků	B
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B-C
1.7	Logičnost výkladu	B
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	B-C

Slovní komentář:
Autorka ve své práci všestranně analyzuje dvě forbíny, v nichž po boku Jana Wericha účinkuje Miroslav Horníček. Práce obsahuje část teoretickou a praktickou. V teoretické části se autorka zabývá pojmem forbína a uvádí nezbytné informace o protagonistech obou analyzovaných forbín. Praktická část přináší vlastní analýzu, a to v rovině hláskoslovné, morfologické, lexikální a stylové. K teoretické části práci nemám zásadní připomínky, soustředím se proto na část praktickou.
Praktická část začíná všestrannou stylovou charakteristikou forbíny. Je sice otázka, zda tyto výklady neměly být spíše součástí teoretické části nebo tvořit samostatnou kapitolu praktické části, avšak samotný výklad je srozumitelný.
Méně zdařilá je analýza jednotlivých rovin (autorka volí úrovňový přístup). Nyní shrnu poznámky k jednotlivým rovinám.

1. V úvodu k hláskoslovné analýze se objevují některé zvláštní formulace. Například výrok „ani jeden z klaunů se nepoddává pravidlům spisovné češtiny“ (s. 39) působí dojmem, jako by užívání spisovné češtiny bylo nějak diktátorsky vymáháno. Formulačně matoucí je výrok, že obecná čeština je nejvíce rozšířena „na území Čech a západní Moravy, Prahu nevyjímajíc“ (s. 39). Na dvou místech se hovoří o východočeském nářečí, ačkoli Plzeň (rodiště M. Horníčka) leží v západních Čechách (poprvé na s. 39). Při popisu obecné češtiny cituje autorka Češtinu bez příkras, ale nezmiňuje se o Hronkově monografii Obecná čeština (1972). U popisu protetického *v*- chybí zmínka o monografii Jana Chromého (2017).

Základním problémem hláskoslovné analýzy je ale skutečnost, že u konkrétních jevů není přesně specifikováno, jak často se v textu vyskytují (což by při rozsahu zkoumaných textů nebylo problém spočítat). Není tedy zřejmé, jak výrazný podíl jednotlivé nespisovné prvky v textech mají. Přitom třeba u protetického v- je již dlouho známo, že se nevyskytuje u všech slov stejnou měrou – přinejmenším zde by podrobnější analýza byla namístě.

Přiznám se, že jsem nepochopil závěrečné autorčino tvrzení: „Že se humor W+H odvíjí i od zvukové stránky, je již zcela jasné“ (s. 46). To by znamenalo, že zvuková rovina je v analyzovaných forbínách (také) zdrojem komiky. Nejsem si ale jist, zda doklady, které autorka ve výkladové části uvádí, toto tvrzení potvrzují (viz otázku 1 v závěrečné části posudku).

2. Ani v tvaroslovné rovině nejsou u jednotlivých jevů uvedeny přesnější údaje. Není ani jasné, proč je do podkapitoly Tvarosloví zařazena slovotvorba (s. 51n.). Pochopit by se to dalo jen tehdy, pokud by uváděné slovotvorné jevy nějak souvisely s flexí, tak tomu ale není.

3. V úvodu k analýze syntaktické roviny se autorka odvolává na text K. Hausenblase z roku 1962 a cituje z něj výrok, podle něhož je srovnávací studium syntaxe běžně mluveného jazyka dosud velmi málo rozvinuto (s. 53). Je jistě pravda, že v této oblasti má bohemistika ještě mnoho rezerv, ale přece jen by bylo lépe vycházet z modernějšího textu – autorka se ostatně sama zmiňuje o Syntaxi mluvené češtiny (2019).

4. I analýza lexikální roviny obsahuje některé jednotlivé doklady.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	B-C
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.5	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář:
Horizontální členění textu je přehledné, problematičtější jsou odkazy v poznámkách pod čarou: myslím, že není ideální odkazovat na články z časopisů Naše řeč a Slovo a slovesnost pouze uvedením odkazu na elektronickou verzi textu, neboť odkaz neobsahuje ani jméno autora, ani rok vydání článku. Je také otázka, proč jsou tyto články zařazeny v seznamu literatury do sekce Internetové zdroje, a nikoli Odborné zdroje. Položky v seznamu literatury nejsou navíc seřazeny abecedně, což znesnadňuje orientaci.

Na několika místech (s. 16, 27, 36, 37) je nekorektně či nejasně realizována shoda. Zvláštní je užívání spojovníku ve funkci pomlčky (s. 16, ale i jinde).

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Český jazyk se zaměřením na vzdělávání.* Práce je v souladu se zásadami citační etiky. Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář:
Cíl práce se podařilo poměrně dobře naplnit. K jeho úplnému naplnění by však bývalo bylo zapotřebí, aby analýza jednotlivých jevů neobsahovala jen dílčí příklady, ale přinášela přesnější údaje na základě podrobného prozkoumání obou vybraných textů.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Jak lze v textech konkrétně doložit tvrzení, že se „humor W+H odvíjí i od zvukové stránky“ (s. 46)?
4.2	Nejsem si jist, zda jsem správně pochopil poslední odstavec na s. 44 (začíná větou „Vzhledem k regresivní asimilaci na rozhraní dvou slov dochází u souhlásky v částici už k výslovnosti neznělé.“). Byl bych rád, kdyby autorka mohla podat přesnější výklad.
4.3	Přiznám se, že jsem ne zcela pochopil výklad v pasáži 2.5.6 (s. 65n.). Byl bych rád, kdyby k němu autorka podala vysvětlení, a to především s důrazem na pojem *frazém*.

Datum: 3. 5. 2021

Podpis: